

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Niemelä, Anna Riikka		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Erilainen nuoruus? Varhainen äitiys, ikä ja elämäntulkku		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2003-12-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 106 s. + liitteet (2 kpl)
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa lähestytään varhaista äitiyttä elämäntulkun ja kulttuuristen ikäjärjestysten näkökulmasta. Varhainen äitiys tarkoittaa tässä lapsen saamista alle 20-vuotiaana. Tutkimus kytkeytyy nuorisotutkimuksen, iän ja elämäntulkun sosiologian sekä perhe- ja sukupuolen sosiologian keskusteluihin.</p> <p>Äidiksi tuleminen alle 20-vuotiaana poikkeaa monista elämäntulkkuun liittyvistä normatiivisista odotuksista ja kulttuurisista käytännöistä länsimaisessa yhteiskunnassa. Vanhemmuus on ikärooli, joka yleensä liitetään vain aikuisuuteen; nuoruuden kulttuuriset sisällöt määrittävät monella tavalla sille vastakkaisiksi. Varhainen äitiys on ristiriitainen ja usein ongelmallisena pidetty ilmiö individualistisessa yhteiskunnassa, jossa pitkää ja vapaata nuoruutta ihannoidaan ja perheen perustaminen lykääntyy yhä myöhemmälle iälle. Varhaista äitiyttä pidetään riskinä sekä äidin että lapsen kehitykselle ja myöhemmälle elämäntulkulle. Tässä tutkimuksessa nostetaan esiin nuorten äitien oma näkökulma aiheeseen. Tutkimuksen pääaineistona ovat nuorten äitien (n = 11) teemahaastattelut ja sivuaineistona nuorten isien (n = 2) haastattelut. Haastatellut ovat 17-24-vuotiaita ja tulleet vanhemmiksi 16-19-vuotiaana. Teemoittain etenevässä analyysissä tarkastellaan nuorten äitien tapoja perustella varhaista äitiyttä. Perustelutapojen analysoinnin pohjalta hahmotetaan niitä kulttuurisia ikäjärjestyksiä sekä elämäntulkun ja äitiyden malleja, joiden valossa varhainen äitiys tulee kulttuurisesti ymmärrettäväksi. Analyysin keskeisimmät näkökulmat ovat erilaiset ikämäärittelyt, nuoruuden ja aikuisuuden kulttuuriset ulottuvuudet ja niiden sukupuolittuneisuus sekä perheen perustamisen ja äitiyden problemaattisuus jälkimodernissa yhteiskunnassa.</p> <p>Tutkimuksen keskeiset tulokset liittyvät äitiyden, nuoruuden ja aikuisuuden kulttuuriin sisältöihin. Äitiys määrittyy luonnolliseksi, myönteiseksi ja itsestäänselväksi tapahtumaksi elämässä. Hyvän äitiyden ajatellaan syntyvän luonnostaan, käytännön kokemuksen myötä. Valmius äidiksi ei edellytä tiettyä kronologista ikää, korkeaa koulutusta tai vakiintunutta taloudellista asemaa, vaan se riippuu yksilön omasta kokemuksesta sekä kyvystä ottaa vastuu. Lasten hankkiminen varhain nähdään edullisena sekä lapsen että äidin kannalta. Nuoruudesta tulee hyvän äitiyden resurssi, kun taas liika aikuisuus määrittyy kielteiseksi. Varhaisen äitiyden sijasta riskiksi määrittyy lasten hankkimisen lykääminen. Vapaan nuoruuden ihanne saa ristiriitaisen aseman: toisaalta nuoret äidit ottavat siihen etäisyyttä yhdistämällä sen vastuuttomuuteen ja itsekkyyteen, toisaalta he korostavat riittävän vapauden säilymistä elämässään perheestä huolimatta. Varhaisen äitiyden perustelussa keskeiseksi nousee keskiluokkaisen arvomaailman kyseenalaistaminen. Kun keskiluokkaisen elämäntulkun itsestäänselvyys murtuu, tulee varhainen äitiys uudella tavalla ymmärrettäväksi. Nuorten äitien näkemykset osoittavat, että helposti itsestäänselvästi oikeina pidetyt elämäntulkun ja vanhemmuuden normit ovat kulttuurisesti ja sosiaalisesti rakentuneita.</p>		
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>nuoret - vanhemmuus - elämäntulkari</p> <p>naiset - äidit - äitiys</p> <p>miehet - isät - isyys</p> <p>poikkeavuus</p> <p>kontrollipolitiikka - 1960-luku</p> <p>sosiaalipolitiikka - Suomi</p> <p>nuoruus - aikuistuminen - elämäntulkinta</p> <p>perheet - nuoret - tilastot</p>		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		